****

VELEHRADSKÝ Z(S)PRAVODAJ

Vydává Správní rada (Trustees) Velehrad London (Reg. Charity No.1154836) a Velehradský výkonný výbor, pro potřeby českých a slovenských krajanů ve Velké Británii. Adresa: 39 Lonsdale Rd, Barnes, London SW13 9JP www.velehrad.org.uk

září/september 2020 **číslo 132**

****

Zpět do školy a do „normálu“

V Británii i vlastech českých a slovenských začíná nový školní rok a také naděje, že s návratem školáků a studentů do škol, se budou moci rodiče konečně vrátit do práce. Proto by také mělo dojít i k oživení sektoru služeb ve městech. Nejen v pohostinství, kde zdaleka nejde jen o restaurace či hotely (a ty čekají hlavně na turisty ze zahraničí), ale o různá bistra a sandvičové bary, neboť jen návrat lidí do práce rozjede výrobu milionů sandvičů a kelímků s kávou, čajem, či limonádami a sektor oživí. A ono kýžené oživení po dalším ústupu koronaviru, tedy obnovení příjmů pro ekonomiku, by mělo pomoci také dopravním podnikům, taxikářům, tiskárnám, knihkupectvím a prodejnám tisku a časopisů, či opravnám obuvi či oděvů. A kina a muzea už (s rouškami) fungují…

Jak se bude dále vyvíjet koronavirová krize, to teprve uvidíme a nic není ještě jisté, snad jen to, že virus zjevně oslabuje a počet úmrtí klesá a to je nadějné a nákaza se regionalizuje a lokalizuje, což činí boj proti ní snadnější.

Přes dva prázdninové měsíce jsme ovšem jen neseděli na balkonech či v zahrádkách a komunita se nepřestala stýkat. Jen se přesunula na telefón a internet, včetně Zoomu, čehož důkazem byly i dvě velehradské zoomové mše, či webinar BCSA s britským velvyslancem Nickem Archerem na pozadí stovky let diplomatických vztahů (viz str. 2).

Sto let britského velvyslanectví v Praze (viz BCSA)

Námětem diskusí krajanů – zjevně i pod vlivem poměrně rozsáhlých letošních vzpomínek v ČR a SR – byly i sovětské tanky v ulicích našich měst a vesnic, tedy srpnová okupace Československa v roce 1968, což viděno dnes na pozadí nadějných událostí v Bělorusku (i když jde spíše o paralelu k našemu listopadu 1989) právě nadějně nepůsobí. Navíc to ještě zvýraznilo otrávení ruského demokratického aktivisty Navalného. Měli bychom proto ty tanky s rudou hvězdou (a se svastikou na barelech s palivem!) stále připomínat našim britským přátelům, aby prostě nezapomínali, že to tehdejší kruté KGB je stále v Rusku (a Bělorusku) u moci a jeho světovládné plány nezmizely.

Během prázdninových měsíců také pokračovaly vzpomínky na Bitvu o Británii a slavnou roli našich 88 stíhačů ve dvou čs. leteckých plucích/perutích RAF i v leteckých jednotkách Britů, Poláků, Kanaďanů a dalších spojeneckých zemí. Obě naše velvyslanectví v tom letos přes koronavirus hrály velmi aktivní roli – z Londýna až po ,,domovskou základnu“ našich letců v Duxfordu, a po Leamington Spa, kde naše výsadkáře do Protektorátu připomíná obnovená ,,padáková fontána“, nemluvě o putování velvyslanců po hrobech našich letců a vojáků v rámci projektu ,,Never Forgotten“. Opět je to vše nutné připomínat našim britským přátelům, zejména těm mladším generacím. Nejlépe to jde s nadsázkou, když jim s vážnou tváří sdělíme, že nebýt nás a Poláků, tak by možná Bitvu o Británii nevyhráli. Vždyť při nulových rezervách v klíčových momentech bitvy ty více než dvě stovky našich a polských stíhačů v hurricanech a spitfirech mohly opravdu znamenat rozdíl mezi vítězstvím a porážkou… Bitva o Británii oficiálně trvala až do konce října a naše 310. a 312. stíhací perutě bojovaly jak lvi, takže vzpomínky ještě nekončí a je dobré připomenout, že ,,ve vzduchu“ byla tehdy také slavná 311. československá bombardovací peruť a spolu s ní a s pozemním personálem sloužilo na konci roku 1940 v Královském letectvu celkem1287 Čechů a Slováků a to nebylo vůbec málo!

Zpět do dnešních dnů a ke smutné skutečnosti, že vzhledem k pandémii nemohl po řadu měsíců fungovat londýnský Velehrad a musela být odvolána řada koncertů a podobných akcí. Snad se už brzy konečně dočkáme konce koronavirové nákazy a obnovení provozu. Jak píše v dopisu krajanům (viz. str 2) výkonná tajemnice správní rady charity Velehrad paní Ludmila Stáně -- jejíž zásluhy o obnovu budovy, plánování akcí, programy, provoz a opravy budovy, českou školu a další starání a práce v rámci správní rady a často i mimo ní, jsou opravdu nedocenitelné –- před pandémii se do jara podařilo uskutečnit řadu akcí. Existují proto všechny předpoklady k navázání na skvělé tradice uplynulých let a minulých desetiletí za časů Otce Langa. Bude však potřeba více pomoci mladších generací, neb ta starší to vše už prostě sama nezvládne, jak ostatně Ludmila Stáně dodává. Takže je tu nyní výzva mladým!/jn/

****

Správní rada londýnského Velehradu oznamuje, že podobně jako jiné akce v září,

české mše svaté na londýnském Velehradě se kvůli pandemii nekonají

až do ukončení vyjimečných opatření britské vlády…

České mše je možné najít na internetových adresách: https://mseonline.cz/ ***na*** https://www.fortna.eu/uambonu

a nejnovější promluvu „našich" otců na: http://nepomucenum.it/promluvy/2020-05-24NanebevstoupeniPane.mp3

Další informace na www.velehrad.org.uk a ludmilastane@gmail.com (07468 570551)

****

****

ZPRÁVY Z LONDÝNA A KOMUNITY

Další londýnská česká mše přes Zoom

Správní rada londýnského Velehradu zorganizovala v neděli 26. července o druhé hodině opět českou mši sdílenou přes Zoom a slouženou P. Tomášem Roulem, z římského Nepomucena, tentokrát z jeho dočasného bytu na pražských Hradčanech. Dvacítka krajanů si opět mohla s troškou nadsázky připadat jako v normální, ,,mimokoronavirové době", kdy se v neděli o druhé konají sále londýnského Velehradu české mše. A jak krajané vědí, Otec Tomáš tam bývá často celebrantem.

Tentokrát byla tématem jeho promluvy moudrost a víra coby její výraz. Získání či vstup do nebeského království (které je jako ta vzácná perla z podobenství), není snadné, uvedl. Od krále Šalomouna, který podle písma dostal moudrost darem od Hospodina, neboť, když dotázán, nechtěl ani bohatství, ani porobu nepřátel. Lidé jsou buď vychováni ve víře od dětství, nebo jí naopak získají v dospělosti díky hledání pravdy a tím i moudrosti a vlastně jakoby takto existovaly dvě církve. Tedy, právě vzhledem ke způsobu pochopení onoho tajemství. Tolik zhruba promluva Otce Tomáše a námět k přemýšlení. Po mši krajané díky Zoomu ještě delší dobu přátelsky ,,konferovali", jakoby chtěli dohnat měsíce karantény...

Večer Bitvy o Británii v Bohemia House (alias český a slovenský klub) zaujal

Za dodržování ,,sociálního distancování" se u příležitosti letošního 80.výročí Bitvy o Británii konal 13.8. v hlavním sále restaurace Bohemia House, tedy v renovovaných prostorách českého a slovenského klubu, s mnoha memorabiliemi našeho válečného odboje, diskusní večer a zároveň připomínka významné role českých a slovenských letců během bitvy (viz minulé číslo).

Sešlo se kolem třicítky našich i britských zájemců a čestnými hosty byli velvyslanec Slovenska Ľubomír Rehák a jeho vojenský přidělenec plk Ján Goceliak, za velvyslanectví ČR kulturní atašé Martin Hošek, vojenský přidělenec plk. Jiří Niedoba a jeho náměstek nppr.Tomáš Kašpar, pan Karel Bartošík a náměstkyně starosty londýnského obvodu Camden, radní Sabrina Francis. Mezi přítomnými byl i historik Neil Rees, ředitelka čs. národního domu Anna Marie Holubová, manažér Marián Němec, novináři a řada návštěvníků klubu i restaurace.

Program večera, který uváděl historik Alan Howell, zahrnoval přehled činnosti našich letců během Bitvy o Británii (J.Jůn), příběhy letců Josefa Františka a Otty Smika, coby příklad příběhů Čechů a Slováků té doby v podání Alana Howella, položení věnců pod pamětní desku našich padlých letců, dvě minuty ticha a hymny ČR, SR a Británie. Následovaly projevy velvyslance SR Reháka, přidělence plk. Niedoby, historika Neila Reese (autora přínosné knížky ,,The Czech Connection" o čs. vládě v Londýně za války) a závěrečné slovo Alana Howella. Pak pokračovala volná diskuse během recepce, kdy účastníci ochutnali menu Bohemia House a vyjádřili spokojenost s večerem a také s českou a slovenskou pohostinností.

Webinar BCSA s britským velvyslancem v ČR Nickem Archerem zaujal

BCSA připravila 29.7. ke stému výročí ustavení britského velvyslanectví v Praze zajímavý internetový seminář s Nickem Archerem, nynějším velvyslancem v Praze. Témat v souvislosti s coronavirem bylo hned několik. Od dopadu pandémie na obchod mezi ČR a Británií, která odvětví byla jak postižena a jak se budou zotavovat a o vlivu Brexitu a Covidu na další vztahy obou zemí a britské připravenosti. Účastníci byli velmi spokojeni.

SPRÁVNÍ RADA VELEHRADU INFORMUJE

Londýnský Velehrad v karanténě

Opuštěná kvetoucí zahrada Velehradu

Vážení přátelé,
píši tuto zprávu během letních prázdnin, kdy obvykle na Velehradě v Barnes nebývá mnoho aktivit. Ale letos máme „volno" již pět měsíců. Opatření kvůli epidemii Covidu-19 zasáhla celý svět, a tak také bohužel i aktivity na londýnském Velehradě. Od března bylo zrušeno mnoho plánovaných akcí, několik jsme ale ještě letos stihli:

V lednu jsme vzpomněli oběti Jana Palacha. Jako každoročně jsme se sešli ve velkém počtu a za účasti zástupců českého vyslanectví. Vzpomínka začala v zahradě u plastiky Jana Palacha od Franty Bělského a pokračovala v hale, kde program moderoval člen naší komunity žurnalista Jan Jůn. Po vzpomínce následoval krásný koncert Smetanova klavírního tria. „Smetanovci" jsou naši přátelé a na Velehradě již koncertovali potřetí. V lednu opět začala nedělní česká školička a českou mši sloužil otec Vojtěch Novotný z Říma.

Začátkem února sloužil českou mši otec Tomáš Roule z Říma a koncem února byl v hale krásný koncert mladých umělců, absolventů Goldsmith College, který zorganizovala houslistka Leona Gogolicynová s kolegy. Česká školička pokračovala v neděli odpoledne.

První sobotu v březnu proběhlo v plné hale finále soutěže mladých umělců, „Barnes Young Musician of the Year" v rámci každoročního hudebního festivalu v Barnes. Ale pravidelná česká mše byla v březnu zrušena. Otec Roman Czudek nemohl z Říma přiletět kvůli výskytu covidu-19 v Itálii. Na konci března jsme se těšili na plánovanou návštěvu Pražákova kvarteta, ale koncert už se také neuskutečnil, letecké spoje z Prahy byly zrušeny. Ze stejného důvodu byl také zrušen plánovaný recitál Duo Brikcius.

A tak máme teď na Velehradě v Barnes již pět měsíců „volno". Česká nedělní školička je od března zrušena a nekonají se pravidelné české mše (ale v červenci a v srpnu sloužil otec Tomáš Roule pro nás mši „virtuálně" na Zoomu). Na tradiční jarní Svatojánské oslavě ani na plánovaných koncertech, přednáškách a filmových promítáních jsme se letos bohužel nemohli setkat.

Momentálně stále není jasné, jak dlouho budou omezení trvat a kdy bude k dispozici vakcína pro ty z nás, kteří jsme starší nebo po vážných nemocech. Ale doufáme, že bude možné ještě letos pokračovat s českou školičkou a opět se sejít na mši, přednáškách, koncertech a oslavách (hledáme dobrovolníky na pomoc s organizací aktivit, prosím přihlaste se na ludmilastane@gmail.com)

Práce charity „Velehrad London" ale nestojí a nepadá s aktivitami v domě! Londýnský Velehrad, registrovanou anglickou charitu, založil jesuita Otec Jan Lang a hrabě Josef Czernin krátce po konci druhé světové války na pomoc všem potřebným československým krajanům (ve vzdělání, v pastoraci, v nouzi) a charita pomáhala krajanům dlouho před tím, než měla vlastní prostory. A tak i když se v domě nekonají akce, charita „Velehrad London" i nadále poskytuje podporu potřebným krajanům – a těch kvůli epidemii přibylo.

Během karantény i nadále vychází „Velehradský Z(S)pravodaj" a rozesílá se na stovky adres v Británii i do celého světa (je také k dispozici na vebu, kde najdete i jiné zajímavé informace www.velehrad.org.uk).

Aby bylo v domě, v hale i v zahradě vše v pořádku, o to se i nadále starám s pomocí správkyně domu Lupe a zahradníka Johna.

Přeji vám všem pevné zdraví a těším se na setkání na Velehradě v Barnes až epidemie povolí.

Ludmila Stáně (Operations Manager - ludmilastane@gmail.com)

****

****

ZPRÁVY Z LONDÝNA A KOMUNITY

Obě naše velvyslanectví v létě propagovala hrdinství Čechů a Slováků za války

Kromě projektu ,,Never Forgotten“ (viz níže), jsou naše obě velvyslanectví velmi aktivní co se týče připomínání zásluh a hrdinství našich letců a vojáků Britům. V souvislosti s 80. výročím Bitvy o Británii si velvyslanci Libor Sečka a Ľubomír Rehák spolu s přidělenci nprap Tomášem Kašparem a plk Jánem Goiceliakem a s polskými kolegy připomněli památku našeho leteckého esa Sgt.Josefa Františka v Duxfordu. Jako ,,pilot host“ polské 303. perutě/pluku dosáhl František 17 sestřelů nepřítele za měsíc a byl tak vůbec nejlepším pilotem bitvy. Pak však zahynul blízko polního letiště u dnešní ,,Crazy Mile“, poblíž Bansteadu v Surrey, když letěl pozdravit akrobacií přítelkyni, zavadil podvozkem o plot a na místě zemřel. Vzpomínka v Duxfordu 17.8. se konala s klubem Historic Aircraft Collection tamějšího muzea a letoun Hawker Hurricane dostal označení 303. peruti RF-R a číslo R4175, jako měl Františkův letoun. Diplomaté se tam setkali s panem Tomem Doležalem z organizace FCAF, která pečuje o odkaz našich padlých letců a pracovnicí leteckého muzea paní Markétou Výletovou, pečující tam o čs.pamětní lípu a desku.

Diplomaté se pak 18.8. zúčastnili vzpomínky na naše výsadkáře (atentát na Heydricha) a vojáky u ,,padákové fontány“ v Leamington Spa, spolu se dvacítkou krajanů v čele s obětavými organizátory vzpomínek, manželi Pavlovými. Poté se v Leicesteru setkali s naším veteránem ze 311. čs. bombardovací perutě Benjaminem (Bedřichem) Abelesem (m.j. ,,Wintonovým dítětem“), který právě oslavil 95. narozeniny a s významným českým kardiologem prof. Janem Kováčem z místní fakultní nemocnice. (Více na stránkách velvyslanectví.)

Vzpomeneme našich zemřelých v září

Po prázdninách budeme vzpomínat na významného hudebního skladatele **dr.Antonína Tučapského**, jehož hudba doznala zvláště v posledních letech ocenění i v ČR a jehož operu uvedla brněnská Janáčkova opera (zemřel 9.září 2014). Dalšími našimi zemřelými, na které budeme vzpomínat (22.září), je **ing. Karel Staller**, bývalý starosta londýnského Sokola a syn designéra známého čs/uk lehkého kulometu Bren-Gun z 2. světové války. Dále pak paní **Zuzana Růžičková**, muzikoložka/viceprezidentka Dvořákovy společnosti a **plk. Arnošt Polák**, střelec/telegrafista slavné 311. čs bombardovací perutě RAF a pravidelný účastník vzpomínek v Brookwoodu (oba odešli 27.9.2017).

Záběr ze druhé zoomové mše Velehradu; pohled do sálu během vzpomínkového večera na hrdiny Bitvy o Británii v Bohemia House (text. str. 2) a čestní hosté před pamětní deskou (místostarostka Camdenu Francis s velvyslancem SR Rehákem a atašé Hoškem mezi vojenskými přidělenci a ředitelkou Holubovou a v pozadí Neil Rees a Alan Howell; dole slavnost v Leamington Spa

Projekt “Never Forgotten“

Zápisky velvyslance Libora Sečky z putování po hrobech našich hrdinů pokračují 8.etapou (Yorkshire, Lincolnshire, Nottinghamshire), uskutečněnou ve dnech 8. a 9. července.

Do Darlingtonu jsme s kolegou Ondřejem dorazili vlakem z Londýna krátce před půl osmou večer. Jediný, kdo se ve velké pusté dvoraně nádraží pohyboval, byl ztracený poryv nedůrazného větru. Pověst místa jako významného regionálního dopravního uzlu se nám zdála nepotvrzena. Na parkovišti čekal náš řidič Lukáš, který mezitím v Manchesteru předal zásoby generálnímu konzulátu. >>>>>>>

****

Důležité upozornění ohledně konference

ÚLOHA A MÍSTO ZAHRANIČNÍCH ČECHŮ V BILATERÁLNÍCH VZTAZÍCH

Milí přátelé, krajané, v květnu jste dostali pozvánku na krajanskou konferenci, která se měla uskutečnit v Senátu 29.-30. září letošního roku. Řada z vás už potvrdila účast. Bohužel Senát z preventivních i bezpečnostních důvodů zrušil všechny veřejné akce ve svých prostorách. Nyní diskutujeme se spoluorganizátory o tom, v jakém dalším možném termínu by naše setkání šlo uspořádat. V úvahu připadají termíny červen 2021 (spíš druhá polovina), cca polovina srpna 2021, případně ještě podzimní zářijový termín 2021. Napište mi prosím, jaký termín by vám nejvíc vyhovoval. Jde mi o to, aby vás přijelo co nejvíc. Dejte mi prosím v dohledné době vědět, abychom mohli začít plánovat.

Díky a ještě jednou se omlouvám za vzniklé komplikace. Hezké léto přeje M. Krupička (*mir.krupicka@gmail.com*)

****

****

Projekt "Never Forgotten" *(pokračování ze str.3)*

Ještě než jsme stačili uložit zavazadla do vozu, se naše zraky střetly s dvojicí povykujících a výhružně gestikulujících opilých mladých mužů. „Tady to bude vostrý, jsme na severu", zabručel pod fousy Lukáš a už jsme ujížděli. Bezděky tak vytvořil svoji paralelu k slavnému výroku: „Vytáhněte paty z Londýna, hoši", kterým premiérův šéfporadce, Dominic Cummings, naznačoval novinářům, kde mají hledat reálné problémy země. Přiznání a pochopení sociálně–ekonomických rozdílností a slib vyrovnat regionální disparity byl ostatně jedním z klíčů volebního vítězství konzervativců a Borise Johnsona v prosinci minulého roku. Byli jsme na severu a těšili jsme se, že můžeme pokračovat v našem programu Never Forgotten. Vždyť od poslední expedice vinou koronavirové krize uplynulo dlouhých devatenáct týdnů.

Velvyslanec Sečka upravuje s Lukášem Holečkem hrob Josefa Gutvalda a (dole) s prof. Kováčem na hřbitově v Cranwellu (viz. str.5)

Putování po hrobech československých vojáků jsme zahájili následujícího dne ráno návštěvou malého hřbitova v Cattericku. Hrob rotmistra **Josefa Gutvalda**, který se v květnu 1941 nešťastně zřítil při cvičném letu, zdobil nejenom květináč s drobnými žlutými růžemi, ale také pás zlatavých kloboučků hub, připomínajících rozsypané dukáty. Místo jsme upravili, vojákovi vzdali čest a přesunuli se do vyhlášeného lázeňského střediska Harrogate. Když Harrogate, tak Bettty´s. Jde o ikonickou kavárnu s proslulou prodejnou čaje a cukrárenských výrobků. To spojení je stejně silné jako Karlovy Vary a jejich oplatky. Ve stoletém čajovém krámku jsme našli atmosféru staré, ale i velmi současné doby. Šedovlasá paní prodavačka byla tak úzkostlivě dbalá aktuálních zdravotních bezpečnostních předpisů, že mi přitiskla nabízený strojek na čtení platební karty na svoji stranu ochranného plexiskla. Nezbylo, než jí následovat na mé straně. Kouzlo se nekonalo.

Čaje jsem koupil až poté, co se žádané substance setkaly v reálném světě. Na místním hřbitově nás očekával Tomáš Kostečka, iniciátor vzdělávacích a sociálních aktivit mezi našimi krajany zejména v oblasti města Leeds. Společně jsme uctili památku četaře **Jiřího Bleiera**, kterého stihl podobný tragický osud jako Josefa Gutvalda.
Velkého překvapení se nám dostalo v Hullu. Spolumajitel sítě prodejen Škoda auto na severu Anglie, Dougal Keith, vyzdobil tamní pobočku nejenom českými vlajkami, ale také symboly společného boje proti fašismu. Nebýt jeho nezaměnitelného severního akcentu, vznikl by dojem, že jde o zapáleného českého patriota. Jeho otec, který se druhé světové války zúčastnil, otevřel v polovině sedmdesátých let opravnu škodovek v nedalekém Leedsu a odstartoval tak dnes úspěšný rodinný business. Růže ke hrobu poručíka **F.Shulze** jsme pokládali spolu. Zazněly při tom tóny vojenské znělky v podání zakulaceného trubače objednaného mým hostitelem. Prožíval jsem slavnost chvíle i dojetí. Pro úplnost musím dodat, že o osudu zde odpočívajícího vojáka nevíme mnoho. Snad jen to, že se narodil v Českých Budějovicích, sloužil ve zdravotnické službě britské armády a zemřel ve svých 29 letech. Je pochován pod typickým kamenem označujícím britské válečné hroby. To o životě, a dlužno říci pestrém životě, **Břetislava Kincla**, československého vojáka pochovaného na hřbitově ve Worksopu, víme daleko více. Za první republiky údajně provozoval svůj jídelní vagon v rychlíku z Bělehradu do Paříže. Jídelní vůz poté ve Francii prodal a peníze prohrál v kasinu v Monaku. Do československého zahraničního vojska byl odveden v dubnu 1940 v Marseille. Zemřel v roce 1943 v nemocnici. Mnohý by mu dnes tento romantický příběh záviděl. Jeho památce jsem se poklonil společně s Bibianou Horváthovou, starostkou československé obce v Sheffieldu, ženou nevyčerpatelné energie, která když nemůže jinak, vyjevuje se na povrch nepřetržitým dlouhým vodopádem slov. Nad hrobem rotmistra Kincla se skláněly větvičky obsypané černými višněmi. Chutnaly hořkosladce.

Přenocovali jsme v malebném městečku Woodhall Spa. Toto místo se stalo slavným díky umístění 617. perutě RAF, jejímž úkolem za 2. světové války bylo ničit nepřátelské strategické cíle. Těžké bombardéry útočily na přístavy, průmyslová centra, německé křižníky. Střelami skákajícími po hladině jako žabky rozbíjely přehrady. Odtud také přezdívka „Dambusters" („Rozbíječi přehrad"). Ranní čaj jsme vychutnávali již na panství Revesby. Důvodem naší návštěvy se stal dopis, který jsem nedávno obdržel. Z jeho obsahu se dalo vytušit, že současní majitelé mají jak rodinné spojení s Českou republikou, tak zájem o spolupráci. Chtěli jsme věci přijít na kloub. Uvítala nás skupina tří mužů a tří žen. Momentem našeho příjezdu se spustily laviny informací, které nás zasypávaly v angličtině i češtině ze všech možných stran a úhlů. Snažil jsem se věci uchopit, pochopit a srovnat, ale intenzita, s jakou účastníci debaty podávali své příběhy a jednu nedokončenou historku rozvíjeli okamžitě jinou, to nedovolila. Seděl jsem tiše v nastalém informačním chaosu a měl radost, že cítím to, co určitě není v Anglii běžné, srdečnost. Bylo to sympatické a hřejivé. >>

****

MAFCSV – Vzpomínková asociace svobodných českých a slovenských veteránů

dává s potěšením krajanům na vědomí, že se podařilo vyrobit odznaky, kravaty a šátky organizace, připomínající hrdinství a oběti Čechů a Slováků za války

Hedvábné šátky a kravaty jsou po £20, plus £3.10 poštovné, odznaky po £6 , vč. poštovného

Předběžné objednávky už nyní u předsedkyně Gerry Manolas (07711 612996) *chair@mafcsv.co.uk*

****

****

Projekt "Never Forgotten" *(pokračování ze str.4)*

Nakonec se přece jenom podařilo mozaiku poskládat. Paní Stanislava Židlická, která emigrovala do Británie v roce 1968, se vdala za Gavina Wiggins-Daviese. Spolu mají dva syny a jeden z nich, Peter, dnes hospodářství na panství řídí. Tatínek paní Stanislavy, který se později (v roce 1949) zabil u Tábora v britském letounu Mosquito, prošel výcvikem v Británii a rodina dlouhodobě udržovala vztahy s jeho instruktorem. Strýc pana Gavina zase bojoval v bitvě o Británii spolu s československými piloty. A mladý Peter, který se cítí napůl Čechem, buduje z panství úspěšný ekonomický podnik. V průběhu tří set let nepřetržitého vlastnictví rodina ztratila právo používat šlechtické tituly. Nehledě na to, dnes dodává zvěřinu, zejména srnčí, na královský dvůr. Vyprávět bych mohl ještě dlouho. To podstatné je, že jsme objevili další spojence a partnery, kteří mají zájem česko – britskou spolupráci posilovat.

Společně s Honzou Kováčem, profesorem, špičkovým českým kardiochirurgem a velkým vlastencem, jsme odpoledne navštívili hroby českých pilotů **Františka Vocetky**, **Antonína Kašpara** a **Emanuela Krajiny** na hřbitově v Cranwellu. Všichni zemřeli při tragických nehodách ve vzduchu nebo na zemi. V Nottinghamu jsme se krátce zastavili u hrobu vojína **Františka Tandlera**, abychom celou pouť uzavřeli na půvabném venkovském hřbitůvku ve Scroptonu. Zde odpočívá posádka Wellingtonu Mk Ic Z8854, který se zřítil a shořel při návratu na základnu v říjnu 1942. Šest mužů – **František Fanta**, **Miroslav Mucha**, **Rudolf Jelínek**, **Emil Turkl**, **Václav Obšil** a **Josef Hrala**. Šest vyrovnaných náhrobních kamenů podél hřbitovní zdi. Cítíme smutek, ale také klid a sílu. Ve vytrvalém studeném dešti se vracíme do Londýna s pocitem, že před 80 lety bylo včera. V Londýně 10. července 2020, Libor Sečka

DOPIS Z PRAHY: *Třicet let po sametu*

V letech po skončeni druhé světové války došlo v našich končinách - ve střední Evropě - k příklonu k sovětské ideologii. Promítlo se do toho mnoho faktorů. Zejména to, že Stalinův Sovětský svaz zaplatil obrovskou daň na životech za vítězství nad nacistickým Německem. A neznalost. Neznalost toho, že v meziválečných letech komunistický režim znamenal utrpení a smrt pro podobné množství (menší? větší?) lidí jako nacistické šílenství. Plus představa, že to byl kapitalistický systém, který vedl k příšerné válce. A svědectví existujících a meziválečných nespravedlností.

To, co dnes (tři čtvrtiny století po válce) vidíme kolem sebe a co prožíváme, připomíná poválečnou situaci, alespoň co se nevědomosti týče. Pamětníci komunistického zabíjení už jsou z velké části "pod drnem". Živé příklady praktické neschopnosti či zřejmé ničemnosti režimů, které nastoupily cestu socialismu (Venezuela, Severní Vietnam, ...) příliš nezabírají.

A tak i u nás v Praze se pomalu a polehoučku ozývají hlasy a hlásky, které se pokoušejí argumentovat, že jsme to během těch čtyřiceti let komunistického režimu neměli až tak zlé, že se nám to vlastně docela zamlouvalo. S tímto stanoviskem se setkáme nejčastěji (ne vždy) u lidí, kteří vzešli z rodin někdejších partajních kádrů. Což je zcela pochopitelné: málokdo není alespoň trochu zaujat pro své rodiče, málokdo se nepokusí je alespoň trochu obhájit.

V letošní kovidové okurkové sezóně se princip, který jsem tady popsal, projevil ve veřejné výměně názorů mezi Michalem Pullmannem, děkanem Filozofické fakulty Karlovy Univerzity a Michalem Klímou, synem známého českého spisovatele Ivana Klímy.

Pan Klíma reagoval otevřeným dopisem na interview pana Pullmana v týdeníku "ECHO". Řeknu-li (jak se ve svém dopise zmínil pan Klíma), že v dětství pana Pullmanna jeho rodina přebývala v Moskvě, kde byl jeho otec funkcionářem tehdejší Rady vzájemné hospodářské pomoci, není asi třeba stanoviska obou pánů popisovat. Spor se dočkal výrazného ohlasu v "pražské kavárně" i leckde jinde.

Nechci vzbudit dojem, že pan Pullmann tlačí na pilu stylem KSČM. Je to asi vcelku slušný člověk. Některá jeho tvrzení jsou ale nepravdivá. Říká, že komunistický režim "nestál na bodácích". Mohl by vědět, že permanentní hrozba návštěvy pánů z StB a - v případě větší akce - opakování "bratrské pomoci" dokonale naplňuje definici tohoto abstraktního pojmu.

Poslouchal jsem jeho argumentaci (oba pánové spolu ještě pak diskutovali v rozhlase) a napadalo mě, že mnohé (ne-li všechny) jeho argumenty by mohly platit i na "tichou většinu" v době německé okupace.

Jako blázni sedíme už pátý měsíc doma (jsme staří), zrušili jsme doktory a všecko. Ještě, že nám Rohlík přiveze všechno co potřebujeme. Nashledanou v lepších časech se těší Honza Krátký.

DUCHOVNÉ SLOVO

Z promluvy kardinála Duky na moravském Velehradě na svátek sv. Cyrila a Metoděje

Po připomenutí významu Velehradu coby kořene národních tradic od křtu sv. Ludmily, kardinál Duka uvedl: „Současný neklid, projevy násilí, vandalismus masových demonstrací zasahují současný svět. Jak dál, ptají se politici, ekonomové, podnikatelé, ale i naše rodiny, naši přátelé. Klademe si tuto otázku i my, věřící křesťané." Pokračoval pak takto: „Vztah k Božímu slovu, k Písmu, se napříč konfesemi drolí. Větší autoritu mají interpreti, než řeč Ducha Svatého, než slova Ježíšova. Společnost nedělí jenom bezradná roztříštěnost politických idejí s vytrácejícími se hodnotami, ale tato roztříštěnost je plně podporována až nesmiřitelnými výpady, většinou mediálními prostředky, především sociálními sítěmi. Ty posílají do ulic manifestanty a svolávají demonstrace. Stavíme a kácíme sochy. Můžeme se ptát, není to skutečně fenomén zániku naší západní ale i křesťanské civilizace, která se zrodila v trojúhelníku Jeruzalém, Athény a Řím?" Duka dále zdůraznil, že není svobody bez zodpovědnosti, lásky bez mravnosti, zbožnosti a úcty ke druhému…

****

Velehradská školička bude po prázdninách a ústupu koronaviru obnovena. Správní rada Velehradu mezitím radí rodičům, že oblíbená učitelka školičky Terezka nabízí výuku češtiny pro děti od 4 do 15 let přes internet. (*terry.pletichova@gmail.com*). Info: *ludmilastane@gmail.com*

****

****

ZPRÁVY Z DOMOVA VE ZKRATCE

Od 1.septembra budú na Slovensku sprísnené epidemiologické pravidlá a jako prvé zastihnú školy a hromadné podujatia ako športové súťaže. Sprísnenie je dôsledkom nárastu infikovaných koronavírusom pred začiatkom školského roka, o 216 viac než v apríli na vrchole eidemie. Polícia bude prísnejšia pri kontrole opatrení a bude sa meniť aj zoznam rizikových krajín. Vzpomínkové akce na uctění památky obětí sovětské okupace ze srpna 1968 se konaly na mnoha místech v ČR i SR. Řečníci mezi jiným – například v Praze u budovy rozhlasu a v Liberci, kde tehdy zemřelo devět osob a 45 bylo raněných (a promluvil tam premiér Babiš) -- varovali před možným zopakováním invaze v Bělorusku. Místopředseda sněmovny Petr Fiala zdůraznil, že geopolitika na sebe 21. srpna 1968 vzala tvář sprostého zločinu a zvůle a dodal, že nesmí být zapomenuto na roli komunistů v ,,tom, co následovalo". V Brně vzpomněli obětí srpnové okupace jihomoravský hejtman Bohumil Šimek spolu s županem partnérského Trnavského kraje Jozefem Viskupičem u pamětní desky zastřelené Danuše Muzikářové. Jinde si připomněli i potlačení deemonstrací o rok později československými policejními oddíly. Slovenská vláda rozhodla, že minimálna mesačná mzda sa od začiatku budúceho roka zvýši z 580 eur na 623 eur a najnižšie hrubé zárobky dosiahnú 57 percent z priemernej hrubej mzdy. Najnižší hrubý zárobok za odpracovanú hodinu stúpne tak na 3,580 eur. Vláda tiež rozhodla, že penzisti dostanú trináste dôchodky od 50 do 300 eur. Ministr zahraničí ČR Tomáš Petříček obdržel v Polsku za snahu o posílení role střední a východní Evropy ve světě Jagellonskou cenu. Před ním cenu získal pouze bývalý prezident Klaus. Na pražském ruzyňském letišti se konala výstava k srpnovému 75. výročí návratu našeho letectva z Británie po druhé světové válce a ,,hvězdou" výstavy byla kopie známého stíhacího letounu spitfire, kterých se tehdy vrátilo v řadách našich tří stíhacích perutí/pluků 310., 312., a 313 celkem 54, spolu s liberátory naší 311. bombardovací perutě. Jak známo, Rusové tehdy zdrželi návrat letců až do 13. srpna 1945. Východné Slovensko postihol výdatný dážď, ktorý spôsobil lokálne záplavy. V Humennom na príklad okrem súkromných domov a záhrad postihol hlavné ulice aj firmy, vrátane predajne automobilov a mesto vyhlásilo tretí stupeň povodňovej aktivity.

****

Okénko, česká a slovenská komunitní organizace **propaguje České a slovenské tradice, kulturu a vzdělání v Londýně. V naší pravidelné České a slovenské sobotní škole se mohou vzdělávat děti školního (5 – 14 let) i předškolního věku (od batolat do pěti let). Děti se učí v souladu s Českými a slovenskými osnovami (čtení, psaní, prvouku a posléze zeměpis a dějepis). Je-li zájem děti se u nás mohou připravovat na přezkušovací zkoušky z Českého jazyka. Pořádáme rovněž aktivity pro rodiče (lekce češtiny pro dospělé, ples, knižní klub, pěvecký sbor, divadelní spolek, klub fitness) a akce pro celou českou a slovenskou komunitu (Vánoční besídka, Velikonoční oslavy, Dětský den, výlety do muzeí, kempování, Šlapáček, atd. *Detaily/info: www.okenko.uk a email: info@okenko.uk* Sobotní škola provozuje činnost v Dunraven Primary School, Mount Nod Rd, London SW16 2LG**

****

ČESKÉ MŠE NA LONDÝNSKÉM VELEHRADĚ
se obvykle konají jednou měsíčně v neděli ve 14 hod
Obnovení bude po pandemii oznámeno !!!

PRAVIDELNÉ SLOVENSKÉ OMŠE: 14 Melior St, SE1 3QP sa budú po pandemii opäť konať o 13 tej (slovensky/česky) a 19.30 v nedeľe a v pondelok a prvý piatok o 19.30

****

Zajímá vás, jak je Česká republika reprezentována ve Velké Británii?

Kontaktujte Czech Centre: 30 Kensington Palace Gdns, London W8 4QY (v budově velvyslanectví ČR!)

Telefon: +44-207-307-5180 e-mail: info@czechcentre.org.uk

Czech Centre pořádá a organizuje výstavy, přednášky, koncerty atd , informuje Brity o možnostech podnikání, vzdělávání, atd

****

ZAJÍMÁ VÁS CO SE DĚJE V JINÝCH KRAJANSKÝCH KOMUNITÁCH?

Zkuste si na internetu najít *http://krajane.radio.cz/*

Budete překvapeni, je to totiž internetová platforma, určená k získávání a výměně informací, týkajících se zahraničních Čechů v celém světě... A najdete tam i informace o londýnském Velehradě

****

ZAJÍMÁ VÁS ČESKÁ A SLOVENSKÁ HUDBA? STAŇTE SE ČLENEM A PŘIVEĎTE ANGLICKÉ ZNÁMÉ DO

The Dvořák Society for Czech and Slovak Music

Společnost sdružuje zájemce o českou a slovenskou hudbu a jako registrovaná charita pomáhá hudebníkům a tělesům doma
Podrobnosti najdete na internetu (http://www.dvorak-society.org **) a další poskytne Terry Heard, Membership Secretary, 67 Lewisham Hill, London SE13 7PL, Tel: 020 8852 9263, e-mail: membership@dvorak-society.org**

****

VÍTE, ŽE VELEHRAD MÁ TAKÉ VLASTNÍ WEBSITE? www.velehrad.org.uk

Nabízí mnoho informací. Příspěvky na činnost Velehradu: zasílejte šeky na adresu: Velehrad, 39 Lonsdale Rd., London SW13 9JP

****

BOHEMIA HOUSE -- CZECH AND SLOVAK CLUB IN LONDON **Nyní v úterý a středy slevy 50%!!!**

Chcete si pochutnat na tradičních českých a slovenských jídlech a napít se dobrého piva z našich končin?

Stačí jet metrem do stanice West Hampstead (NW6) a o pár stovek metrů níž, v 74 West End Lane, čeká vytoužené pohoštění.

Rekonstruovaná restaurace otevřena od úterý do pátku 17 -22.30 hod a klub 17 - 23 hod, v sobotu/neděli 12 - 22.30 hod, klub 12 - 23 hod.
Zavřeno každé pondělí kromě Bank Holidays, kdy je pak zavřeno v úterý. Telefon: Klub 0207 328 0131, Restaurace 0207 372 1193

****

Vydává a rozesílá Správní výbor charity Velehrad London (Publisher : Velehrad London, Charity registered in England and Wales (number: 1154836) and a company limited by guarantee (registered company No.: 08684201) Reg. offices: 39 Lonsdale Road, Barnes, London, SW13 9JP) a *rediguje v tradicích Věstníku a Londýnských Listů Mgr J.M. P.Jůn*